

ВПЛИВ INSURTECH НА РОЗВИТОК СТРАХОВОГО РИНКУ

ЛАПІШКО Заряна Ярославівна

кандидат економічних наук, доцент,

доцент кафедри фінансових технологій та консалтингу,

Факультету управління фінансами та бізнесу

Львівського національного університету ім. Івана Франка;

ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0001-8716-9666>

Анотація. У статті досліджено підходи до тлумачення поняття InsurTech, здійснено спробу охарактеризувати особливості InsurTech компаній та запропоновано авторське визначення. Оцінено стан ринку InsurTech, включаючи: зміну в динаміці обсягів залучених інвестицій і кількості стартапів. Обґрунтовано роль InsurTech компаній, як каталізаторів змін у моделях взаємодії надавачів страхових послуг з клієнтами, ціновій політиці і в цілому, у переході страхової індустрії до нової стратегії «зниження і попередження ризику».

Ключові слова: цифровізація, страховий ринок, бізнес-процеси, технологічні компанії у страхуванні (InsurTech компанії), страховий сектор, інноваційні бізнес-моделі.

Постановка проблеми. Протягом останніх 30-ти років цифрові технології змінюють світ. Вони впливають на кожен аспект життя людини, кожен галузь економіки і практично кожен бізнес. Для фінансових ринків значні технологічні трансформації почалися після фінансової кризи 2007-2008 років, коли через втрату довіри до традиційних фінансових установ споживачі фінансових послуг, так само як і великі інвестиційні компанії почали

Аннотация. В статье исследованы подходы к толкованию понятия InsurTech, охарактеризованы особенности компаний InsurTech и предложено авторское определение. Оценено состояние рынка InsurTech, включая изменение динамики объемов привлеченных инвестиций и количества стартапов. Обоснована роль компаний InsurTech в качестве катализаторов изменений в моделях взаимодействия поставщиков страховых услуг с клиентами, ценовой политике и в целом, в переходе страховой отрасли к новой стратегии "снижения и предотвращения рисков".

Ключевые слова: цифровизация, страховой рынок, бизнес-процессы, технологические компании в страховании (InsurTech компании), страховой сектор, инновационные бизнес-модели.

шукати певні альтернативи. Такою альтернативою стали Fintech компанії, котрі запропонували новий, більш технологічний підхід до створення і надання фінансових послуг. Слідом за Fintech, що в першу чергу надавали платіжні та кредитні послуги на фінансових ринках, з середини 2010 років почали з'являтися перші InsurTech компанії. У своїх бізнес моделях такі компанії зробили акцент на впроваджені в класичні бізнес-процеси стра-

хових компаній технологічних інновацій включаючи: телематику, штучний інтелект, машинне навчання, Інтернет речей, блокчейн тощо.

Слід зауважити, що все частіше серед дослідників і аналітиків ринку зустрічаємо думку, що InsurTech з'явилися на ринку не для того, щоб конкурувати з традиційними страховиками, а для того, щоб співпрацювати. Для традиційних страхових компаній InsurTech можуть стати рушіями, які стимулюватимуть впровадження цифрових технологій у ланцюжку створення вартості. А, щоб реалізувати потенціал, важливо, щоб обидві сторони зосередилися на сильних сторонах, яким вони володіють. [1].

Аналіз попередніх досліджень. Питання цифровізація страхового бізнесу та вплив інформаційних технологій на ринок страхових послуг вивчаються вітчизняними науковцями серед яких: Кнейслер О., Спасів Н., Король С. [2], Шевчук О. [3], Сосновська О. [4]. Дослідженням саме особливостей функціонування InsurTech і впровадженню інформаційних технологій у процеси страхування присвячені праці Баун А., Шрайбер Ф. [5], С. Вандерлінден, Ш. Міллі, Н. Андерсон [6], Т. Кетлін, Дж. Лоренц [7], Кайзлер С. [1], Стоєклі, Е., Дремель, К. та Уебернікель, Ф. [8].

Водночас через новизну теми і брак ґрунтовних емпіричних досліджень в науковій літературі питання впливу InsurTech на подальший розвиток цілої страхової галузі і сучасні зміни, що відбуваються на ринку потребують більш детального аналізу.

Мета статті полягає у дослідженні світових тенденцій в розвитку ринку технологічних компаній у страхуванні, аналізі особливостей бізнес-

моделей InsurTech компаній та їх впливу на розвиток страхової індустрії у світі, та в Україні зокрема.

Методологія дослідження. Для вивчення світового досвіду розвитку InsurTech, спроби сегментувати InsurTech компанії (класифікувати їх за критерієм їх функціональності) та для аналізу інноваційних технологій, що найчастіше застосовувалися InsurTech протягом останніх кількох років були використані здебільшого закордонні наукові публікації, інформація з сайтів асоціацій InsurTech та аналітичні звіти таких організацій, як McKinsey&Company, Capgemini Efma, NTT DATA, KPMG.

З огляду на те, що в Україні не існує єдиної бази діючих InsurTech, для аналізу вітчизняного ринку InsurTech вивчалися веб-сайти компаній і платформ, котрі позиціонують себе саме як InsurTechs.

Виклад основного матеріалу. Термін «InsurTech» часто використовується для опису нових цифрових технологій, що застосовуються з метою зниження витрат та підвищення ефективності на різних етапах створення вартості в страховому бізнесі. Він також використовується як синонім стартапів, які пропонують нові продукти, або надають традиційні страхові послуги, однак швидше та ефективніше ніж традиційні страхові компанії.

Проте, оскільки немає єдиного стандартного визначення цього терміну, в процесі дослідження увагу було зосереджено на аналізі певних тлумачень InsurTech, які пропонують окремі дослідники, міжнародні фінансові та аналітичні організації.

Зокрема, у 2017 році Міжнародна асоціація страхових наглядових органів (IAIS, 2017) в річному звіті назвала

InsurTech «різноманітністю нових технологій та інноваційних бізнес-моделей, які мають потенціал для трансформації страхового бізнесу» [9].

Аналітична компанія KPMG охарактеризувала InsurTech як «Компанії, основний бізнес яких пов'язаний із використанням нових технологій для формування цін, розповсюдження чи безпосереднього продажу страхових послуг».

Capgemini, Efma (Французька консалтингова транснаціональна корпорація) стверджує що, InsurTech стосується технологічних можливостей, які мають конкретне застосування в страхуванні, тоді як «компанії InsurTech» - це компанії, яким зазвичай менше п'яти років, вони мають відносно невелику, але зростаючу клієнтську базу і які пропонують послуги на основі можливостей InsurTech» [10].

Аналітики компанії McKinsey&Company запропонували тлумачення, відповідно до якого «InsurTechs є технологічними компаніями, які входять у страховий сектор, використовуючи переваги нових технологій, щоб забезпечити страховими послугами клієнтів, котрі більш обізнані з цифровими технологіями» [11].

Серед інших розглянутих визначень варто вказати:

- «InsurTech – це спосіб, за допомогою якого кожен учасник страхової галузі впроваджує інноваційну бізнес-модель, засновану на застосуванні технологій, щоб збільшити прибутковість бізнесу та можливості обслуговувати клієнтів з меншими ризиками» [12];

- «InsurTech – це інноваційне використання технологій у страхуванні, і є частиною «FinTech» або фінансових технологій» [13].

Одним з найбільш влучних є твердження, що терміном InsurTech доцільно називати «страхову компанію, посередника, або окремих фахівців задіяних у ланцюжку створення вартості у страховому бізнесі, котрі використовують технології, або для того, щоб конкурувати, або для того щоб надавати додаткові переваги у страхуванні» [9].

Таким чином, можна сформулювати основні характеристики InsurTech:

- це компанії, основною перевагою яких є застосування однієї, або кількох інформаційних технологій у своїй діяльності;
- технології, які вони застосовують змінюють, або вдосконалюють процеси створення та розповсюдження страхових продуктів, підвищують якість і ефективність сервісів, та знижують трансакційні і операційні витрати;
- завдяки нетрадиційним рішенням і новим бізнес моделям такі компанії сприяють розширенню кола споживачів страхових послуг.

Виходячи з вище проаналізованих тлумачень, а також з власних досліджень сучасних змін в бізнес процесах страхових компаній [14-15], InsurTech доцільно трактувати як компанії, або платформи засновані з метою застосувати інноваційні цифрові технології для зміни, або вдосконалення основних бізнес процесів в страхуванні, починаючи від дистрибуції і маркетингу, закінчуючи врегулюванням страхових випадків та управлінням ризиками.

На початковому етапі свого розвитку InsurTechs зосереджувалися переважно на ризиковому страхуванні та дистрибуції. Зараз цифрові технології

відіграють роль у багатьох інших сферах. Диверсифікацію підкреслює і той факт, що компанії InsurTech сьогодні створюють цифрові рішення по всьому ланцюжку створення вартості бізнесу, а також по всіх напрямках бізнесу [1].

Саме гнучкість і різносторонність InsurTech разом з позитивною реакцією споживачів на цифровізацію страхової індустрії спричинили бум зростання інвестицій у цій сфері.

За даними аналітичного звіту компанії NTT Data “InsurTech global outlook 2022” інвестиції у InsurTech у 2021 році перетнули позначку 10 млрд

дол. США. (рис. 1). Порівняно з 2020 роком збільшення інвестицій відбулось на 38%. Лише за останні роки InsurTechs отримали 50% від суми інвестицій усіх попередніх років. Тож, спостерігається бум на ринку InsurTech з новим історичним значенням і чіткою консолідацією ринку. Водночас, за кількістю укладених угод простежується тенденція до зниження, що швидше за все спричинено наслідками COVID-19, економічними ризиками пов'язаними з високим рівнем інфляції, зростанням цін на нафту та війною в Україні тощо.

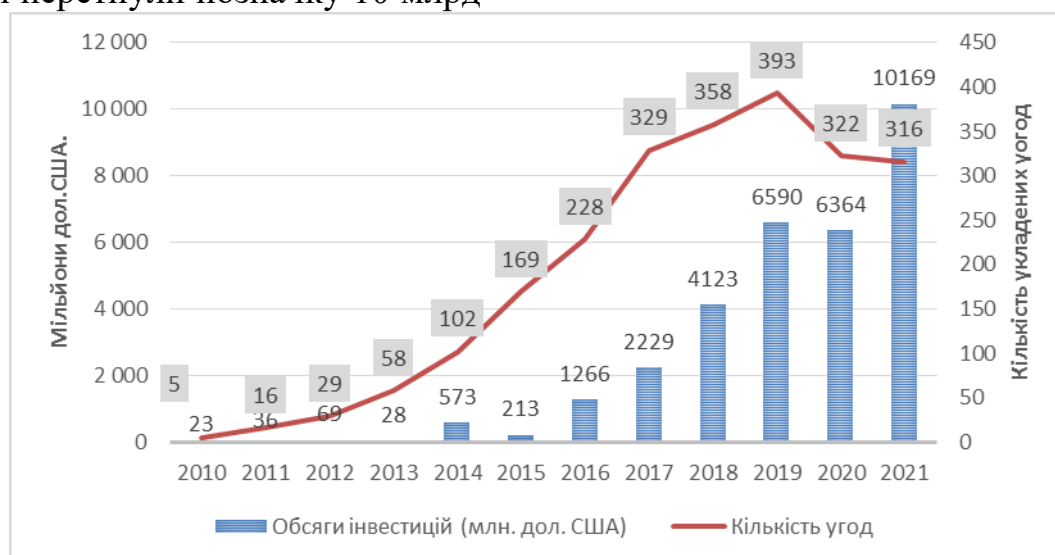


Рис. 1. Обсяги інвестицій залучені InsurTech компаніями протягом 2010-2021 років, в млн. дол. США.[16]

Серед InsurTech, котрі залучили найбільші суми інвестицій у 2021 році – це Wefox (650 млн.дол.США), Shift Technology (440 млн. дол. США), Coalition (380 млн.дол.США), Bought By Many (350 млн. дол. США) та Ethos (300 млн. дол. США). При чому, незважаючи на факт, що більшість InsurTech котрі залучають інвестиції географічно розташовані в США (зокрема, такі компанії, як: Collective Health, Extend, BitSight, Next Insurance та Ethos), 2021 рік показав набагато

більш різноманітний ландшафт у розрізі регіонів. Зокрема, зростання відбулося, як в Азії, так і в Європі. З поміж інших, протягом 2021 року в Європі були укладені 3 мега угоди щодо залучення інвестицій: Wefox, Bought by Many і Alan.

Щодо типу інвесторів, котрі найбільш зацікавлені вкладати кошти в розвиток InsurTech, то як і в попередні роки – це венчурний капітал та fintech компанії. При чому, сума коштів інвестованих страховими компані-

ями в InsurTech у 5 разів менша від суми інвестицій венчурних фондів [16].

У спробі сегментувати InsurTech компанії і виділити, окремі їх групи, що займаються приблизно наданням ідентичних послуг, були розглянуті підходи, запропоновані окремими аналітичними компаніями.

Зокрема, з 2019 року у своїх аналізах і звітах Capgemini, Efma [17] досліджує наступні категорії InsurTech:

- *Full carriers* (компанії, як ліцензовані страховики) – InsurTech компанії, що розробляють і самостійно продають свої страхові продукти;

- *Distributors* (посередники) – InsurTech компанії і платформи, що лише поширюють страхові продукти;
- *Enablers* (технологічні компанії) – InsurTech компанії, що забезпечують страховиків різними програмними рішеннями.

У звіті World InsurTech report від 2021 року [17] Capgemini, Efma проаналізували розвиток ринку InsurTech в США та ключових ринках Європи. За їх даними найбільш чисельно, як в США, так і в Європі представлені InsurTech компанії, що власне виступають провайдерами технологічних рішень для страховиків (enablers), і їх частка продовжує зростати (рис.2.)

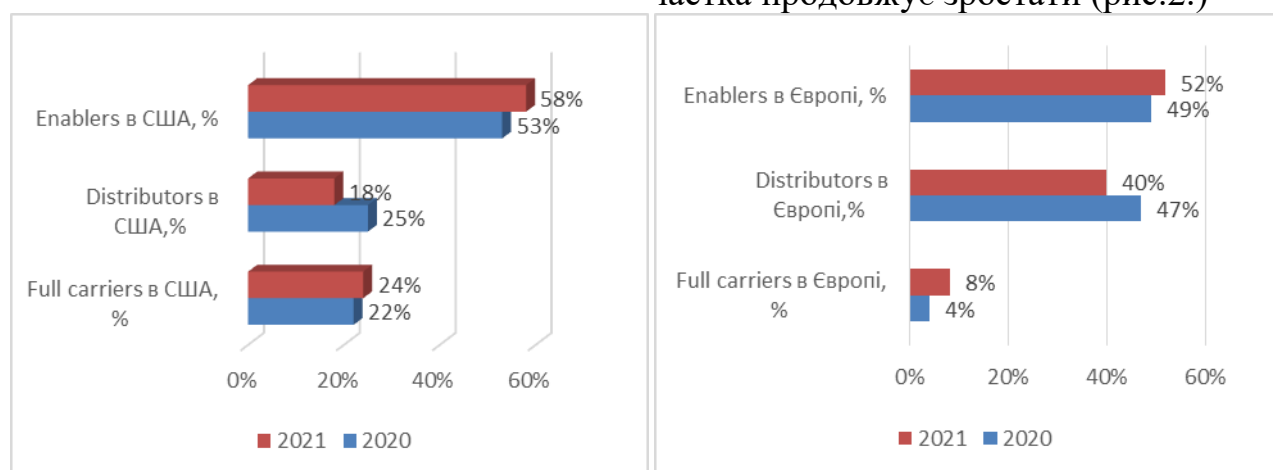


Рис.2. Зміна частки окремих категорій InsurTech компаній в США та в Європі протягом 2020- 2021 років. [17]

Зокрема, від загальної кількості InsurTech компаній частка технологічних компаній зосереджених в США у 2021 році зростає до 58%, а в Європі до 52%. Простежується тенденція до скорочення частки InsurTech посередників. Аналітики пояснюють таке скорочення двома основним процесами: окремі дистриб'ютори стають повноцінними страховиками і переходять в категорію *full carriers*, інші виходять з ринку, бо їх, як правило, поглинають великі страховики. Зростання частки

InsurTech страховиків (*full carriers*) у загальній кількості InsurTech, особливо в Європі, свідчить про те, що ринок в очікуванні розвитку саме повноцінних цифрових страхових бізнесів.

Більш поглиблену сегментацію InsurTech компаній запропонували в дослідженні Milken institute (InsurTech Rising: A Profile of the InsurTech Landscape) [9]. Зокрема, окрім цифрових ліцензованих InsurTech страховиків, дистриб'юторських платформ, що працюють як брокери, або дилери до-

слідники виокремили окрему групу InsurTech technology solution providers (технологічних компаній, що пропонують певні програмні рішення для учасників страхового ринку). Дана група поділена на підгрупи InsurTechs:

1) *Human Resources and Earned Benefits Solution Providers* (Постачальники рішень для HR відділів) – це InsurTech платформи, що пропонують технологічні рішення страховикам для вдосконалення процесу управління людськими.

2) *Data Solution Providers* (Постачальники рішень щодо управління базами даних) – це платформи, які спеціалізуються на зборі, агрегуванні та аналізі величезної кількості даних для підтримки страхових та перестрахових компаній, стартапів та інших зацікавлених сторін щодо вдосконалення процесу оцінки та андеррайтингу ризиків.

3) *Infrastructure Solution Providers* (Постачальники інфраструктурних рішень) – це платформи, які зосереджені на розробці back-end рішень для вдосконалення внутрішніх бізнес процесів страховика [9].

Варто також зазначити, що аналітики Milken institute провели аналіз діяльності 61 InsurTech платформи: з яких 12 – повноцінні страхові бізнеси (full-carriers), 18 - агентські платформи, та 31 - платформи брокерів. Аналіз засвідчив [9], що з цих груп InsurTech компаній: 10 InsurTech full-carriers (а це 83%) компаній, 15 InsurTech агентів (а це 72%) – надають клієнтам лише одну послугу. В той час, як серед InsurTech брокерів таких платформ,

що надають лише одну послугу лише 31%.

З наведених даних можна зробити висновок, що значна частка InsurTech компаній, що безпосередньо надають, або продають страхові послуги націлена на вузькі сегменти клієнтів, застосовуючи певні інноваційні технології, вони змінюють, або вдосконалюють окремі послуги (для прикладу старування тварин, чи страхування авто) і таким чином розширюють клієнтську базу. Водночас, для класичних страховиків такі InsurTech start-up швидше за все можуть стати хорошими партнерами, а не конкурентами.

Не менш важливим для оцінки ролі InsurTech компаній на ринку страхових послуг є дослідження того, на які бізнес-процеси в страховому секторі найбільш орієнтовані InsurTechs.

Зокрема, традиційно в ланцюжку вартості (value chain) страховика представлені наступні бізнес-процеси:

- Розробка страхового продукту;
- Маркетинг та розповсюдження (дистрибуція);
- Формування ціни та андеррайтинг;
- Врегулювання збитків;
- Ризик менеджмент;
- Управління активами тощо.

Незважаючи на те, що сьогодні класичні страхові компанії конкурують з InsurTech фактично на кожному етапі ланцюжка створення вартості, за даними дослідження McKinsey & Company [11] де оцінювались дані 2000 InsurTech компаній, понад 43 % InsurTech зосереджують свої зусилля на сегменті маркетингу та дистрибуції (рис. 3).

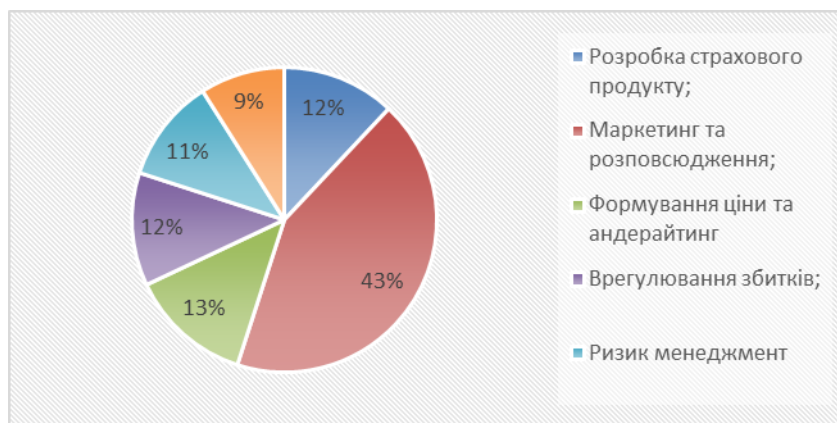


Рис. 3. Розподіл InsurTech компаній за їх залученням до певних бізнес-процесів у 2020 р. (%).*

Примітка:* в даній статистиці присутнє певне дублювання, оскільки деякі InsurTech компанії пропонують рішення для більшості, або кількох бізнес-процесів.

Джерело: складено автором за даними [11].

Найбільша частка InsurTech компаній працює у сфері продажів, де вони пропонують клієнтам вирішувати проблеми з-за допомогою вдосконаленого цифрового досвіду (купівля онлайн полісів, вибір страхових продуктів з допомогою штучного інтелекту тощо) і таким чином все більше становитимуть конкурентну загрозу для існуючих страхових компаній, успіх бізнес-моделей яких в першу чергу залежить від обсягів проданих страхових полісів.

Тенденція до розвитку InsurTech компаній, що працюють саме в напрямку маркетингу і дистрибуції простежувалась і в 2021 році. Зокрема, частка інвестицій, залучених InsurTech компаніями у цій сфері від загальної суми залучених InsurTech компаніями інвестицій склала – 49% [16] (рис.4).

Серед четвірки лідерів InsurTech компанія, що залучили найбільші обсяги інвестицій:

Компанія *Wefox* – Європейський технологічний стартап у сфері страхових технологій *Wefox* залучив 400 млн. дол. США. *Wefox* не є прямою

страховою компанією для споживачів. Більшість страхових продуктів досі продають агенти, і стартап вважає, що це не зміниться найближчим часом. *Wefox* має 700 агентів, які продають виключно продукти *Wefox*. Він також співпрацює з асоційованими брокерами – близько 5000 можуть поширювати продукти *Wefox* [18].

Компанія *Ethos Life* – залучила 300 млн. дол. США. Компанія заснована в Сан-Франциско, а її бізнес-модель – це продаж он-лайн та через мобільний додаток страхових полісів життя, що пропонує організація взаємного страхування *Assurity Life*.

Компанія *Next Insurance* – залучила 250 млн. дол. США. *Next Insurance* – страхова технологічна компанія, заснована в Каліфорнії, спеціалізується на пропозиції індивідуально-розроблених страхових програм для малого та середнього бізнесу. Розпочинали зі спеціально розроблених страхових полісів для фотографів та особистих тренерів. Використовує штучний інтелект для обробки заявок

за 10 хвилин і надає цілодобового доступу до клієнтського сервісу.

Компанія *Advantage Insurance* – залучила 239 млн. дол. США. Надає спеціалізовані страхові та супутні послуги власникам бізнесу та фізичним

особам з високими рівнем доходів, які шукають індивідуальні страхові рішення для управління ризиками та мають потреби у фінансовому плануванні.

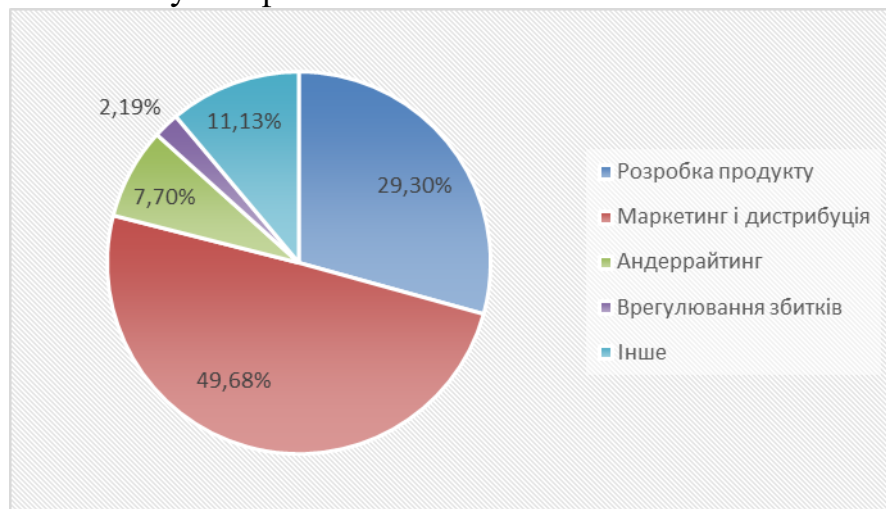


Рис.4. Розподіл різних бізнес моделей InsurTech компаній за величиною залучених інвестицій у 2021 році.

Джерело: складено автором за [16].

Для інвесторів також цікаві бізнес-моделі InsurTech, що пропонують нові продукти (зокрема у сфері кіберстрахування, кібербезпеки, застосування технологій штучного інтелекту та машинного навчання). Зокрема, InsurTech компанії, що спеціалізуються на розробці продуктів (product design) залучили понад 29% від усіх інвестицій, а найменше залучили компанії, що пропонують технологічні рішення для взаємодії страховика і страхувальника в процесі фіксації і врегулювання страхових випадків.

Важливо зауважити, що усі ці компанії уже не один рік функціонують на ринку, мають широку базу клієнтів і партнерів серед яких і класичні страхові компанії та страхові брокери. Поряд з тим, починаючи з 2017 року на ринку InsurTech стартапів спостеріга-

ється значне падіння у кількості нових проектів (рис.5). За 2021 рік їх було зареєстровано у 10 разів менше ніж у 2016 років. Фактично, 2021 рік став переломним для цієї індустрії, адже кількість нових InsurTech компаній, що вийшли на ринок зі своїми продуктами найнижча за усі роки існування InsurTech.

Слід зазначити, що швидше за все одна з основних причин такого тренду – це значно активніша позиція класичних, великих страхових компанії щодо запровадження цифрових сервісів і технологій у своїй діяльності, залучення технологічних компаній для оптимізації внутрішніх бізнес процесів. Адже, чим більш вдосконаленими, цифровими, персоналізованими, інтерактивними стають страховики, тим

важче виходити на ринок новим InsurTech стартапам.

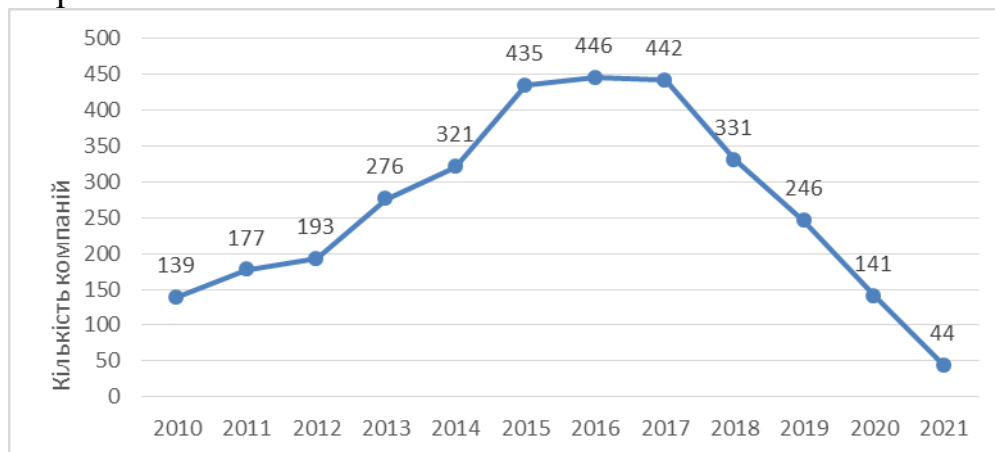


Рис.5. Динаміка зміни кількості новостворених InsurTech компаній впродовж 2010-2021 років.

Джерело: складено автором за [16].

Зокрема, підтвердженням таких суджень є результати опитування проведеного у 2020 році компанією-розробником програмного забезпечення EIS Group серед своїх клієнтів. 59% опитаних страхових компаній планували збільшити свої інвестиції в цифрову інфраструктуру в 2021 році, і лише 1% компанії – панували їх скоротити у наступному році [19].

Проте, окрім класичних страховиків сектор InsurTech компаній в найближчому майбутньому може отримати ще одну велику групу конкурентів – Біг-тех компанії: потужні технологічні гіганти, як Google, Alibaba, Apple, Facebook тощо.

Зокрема, розвиток екосистем передбачає об'єднання кількох компаній для збільшення вартості, яку вони можуть створити на ринку. Наприклад, у спробі створити екосистему у сфері охорони здоров'я компанія Apple запустила відкриту платформу Healthkit, яка пропонує користувачам пристроїв Apple можливість ділитися даними про здоров'я та активність у системі програм на своїх смартфонах. Ця інте-

грація дозволяє користувачам, а також окремим групам спеціалістів у галузі медицини, зокрема лікарям, дослідникам, лікарням і розробникам додатків для охорони здоров'я та фітнесу, отримувати доступ до цінних даних для інформування про лікування пацієнтів, дослідження, маркетинг, розробки продуктів тощо. [20].

Google Nest (одна з компаній корпорації Google, що розробляє та виготовляє елементи розумного дому - сенсорно керовані, підключені через Wi-Fi, самонавчальні, програмовані термостати та детектори диму) уклала угоду про співпрацю з American Family Insurance and Liberty Mutual Insurance. Завдяки цій співпраці страховики отримали можливість запропонувати більш диференційовані ціни своїм клієнтам, котрі користуються пристроями Google Nest. Наприклад, Liberty Mutual Insurance пропонує додаткові знижки клієнтам, якщо вони вирішать в електронному вигляді поділитися операційним станом свого пристрою Nest Protect [21].

Згідно опитування представленого у звіт Cargemini and Efma ще у 2018 році приблизно 40 відсотків представників покоління Y і майже 50 відсотків респондентів, які визнають себе «технічно підкованими» особливо схильні змінювати лояльність, оскільки рівень позитивного досвіду у страхуванні в них досить низький, і вони стверджують, що з більшою ймовірністю змінять свого страховика протягом 12 місяців. Ця ж група клієнтів більш відкрита до придбання страхових продуктів у технологічних фірм. У тому ж звіті Cargemini and Efma виявили, що майже третина з 10 000 опитаних клієнтів розглянули б можливість придбання принаймні одного страхового продукту у фірми Big Tech, якби пропозиція була доступна [10].

Вітчизняний ринок insutrech компаній. В порівнянні зі світовими обсягами і масштабом коштів залучених у розвиток InsurTech український ринок технологічних рішень у сфері страхування перебуває на етапі зародження. За даними дослідження представленого Українською асоціацією фінтех та інноваційних компаній у 2021 році [22] частка InsurTech компаній від загальної кількості проаналізованих фінтех та інноваційних компаній в Україні (в опитуванні взяли участь 150 компаній) склала лише 6%.

На жаль, брак аналітичних даних та відсутність єдиної інформаційної бази створює певні труднощі в поведенні аналізу особливостей функціонування InsurTech в Україні.

Користуючись даними веб-сайтів компаній і платформ, котрі позиціонують себе саме як InsurTechs зроблено спробу проаналізувати, в яких саме напрямках розвиваються і які бізнес-

процеси вдосконалюють вітчизняні InsurTech компанії (табл.1).

Відтак, в Україні, які і в світі прослежується чітка тенденцію до створення значної частки InsurTech стартапів у сфері надання послуг з дистрибуції страхових продуктів. Зокрема, з проаналізованих у даному дослідженні 15-ти InsurTech, 9 (а це 60% проаналізованих компаній) – позиціонують себе, як он-лайн платформи, чи маркетплейси через які відбувається залучення та обслуговування не лише страхувальників, але й часто страхових агентів, брокерів та інших посередників. При чому, лише одна InsurTech платформа пропонує послуги з підбору полісу довго-строкового страхування життя. З InsurTech стартапи присутні на українському ринку пропонують власний страховий продукт який можна придбати на їх платформі, і усі три InsurTech вийшли на ринок лише з одним видом страхування (2 – це страхування КАСКО і 1 – страхування домашніх тварин). Інноваційні рішення щодо врегулювання збитків пропонують дві InsurTech компанії.

Проведений аналіз засвідчив, що на сьогодні InsurTech компанії в Україні в основному співпрацюють з класичними страховими компаніями, створюючи зручні, цифрові сервіси для залучення клієнтів, популяризації страхових продуктів та їх продажу.

Активний розвиток цифрових технологій сьогодні варто розглядати як джерело нових можливостей для розвитку саме інноваційних ритейлінгових мереж, де основний акцент робиться на виявленні та задоволення потреб кожного окремого клієнта, оскільки це сприятиме зростанню прибутків компаній [14].

Таблиця 1.

InsurTech компанії представлені на вітчизняному ринку страхових послуг станом на 1.02.2023 р.

Спеціалізація Insurtech на бізнес процесах	Назва компанії	Основні бізнес ідеї
Маркетинг і дистрибуція	Insurs Online	Платформа для страхових агентів, брокерів де можна обирати продукти різних страхових компаній, зберігати історію продажів, створювати власну клієнтську базу, аналізувати статистику та слідкувати за динамікою прибутків.
	Polis.ua	Платформи для пошуку і порівняння кращого страхового продукту
	Parasol.ua	
	Hotline.finance	
	Oh.ua	
	EWA	Маркетплейс, у якому з одного боку страховики розміщують свої продукти, а з іншого боку підключаються страхові агенти та брокери. Надає власне програмне забезпечення для обміну даними з МТСБУ
	Ukasko.connect	Платформа онлайн-страхування. На сайті можна ознайомитися з рейтингом страхових компаній, прочитати відгуки їхніх клієнтів та обрати страховий продукт.
	Sureberry	Платформа онлайн-страхування. API для сервісу онлайн-страхування, дозволяє користувачам оформити страхівку, не йдучи з сайту (B2B)
	Trustlife	Online-платформа автоматизації бізнес-процесів з продажу life-страхування та новітні маркетингові рішення для страхових агентів в одному кабінеті.
Розробка продукту	Easy Peasy	Технологічна онлайн платформа від СК «Арсенал Страхування». Пропонують оформити КАСКО за принципом «скільки їдиш стільки платиш». Страхування авто з використанням технології телематики.
	UNIVERSAL NA - by kasko2go	Мобільний додаток, що дозволяє швидко та на вигідних умовах оформити поліс КАСКО, а спеціальна технологія коригує вартість поліса виходячи з поведінки водія на дорозі. (продукт розроблений з використанням технологій штучного інтелекту)
	SPOKK	Мобільний додаток для онлайн страхування тварин з гнучкими умовами полісу та он-лайн заявкою на страхову виплату (отримує комісію від партнерської страхової компанії за продаж полісів і врегулювання збитків)
Врегулювання збитків	Ensuria	Он-лайн сервіс, що працює із страховими компаніями, як страховий агент, регулювальник та асистуюча компанія. Повністю організовує процес допомоги та забезпечує страхові виплати за дорученням страхової компанії
	Eurocomisar	Додаток для швидкого оформлення ДТП дозволяє за 10-12 хвилин зареєструвати ДТП за Європротоколом і відправити його в страхову компанію онлайн.
Інші	Insart	Страховий брокер, що надає послуги з кібербезпеки, ризик-менеджменту

Джерело: Складено автором за даними web-сайтів компаній та [22].

І з огляду на те, що в українських страхувальників можливість укласти он-лайн страхові поліси страхування цивільної відповідальності власників наземних транспортних засобів, договори страхування здоров'я і майна з'явилась лише у 2018 році, ця сфера має усі перспективи до зростання.

Висновки. Дослідження сучасних тенденцій розвитку InsurTech компаній є надзвичайно актуальними і своєчасними. Незважаючи на те, що кількість новостворених InsurTech проєктів значно скоротилась в останні кілька років, обсяги інвестицій, які залучають InsurTech компанії, що уже не один рік працюють на ринку, вражають. Найбільш привабливі для інвесторів в останні роки стали компанії, бізнес моделі яких орієнтовані на впровадження технологій штучного інтелекту, блокчейну та машинного навчання у процеси популяризації страхових продуктів, залучення нових груп клієнтів та задоволення їх потреб, впровадження інноваційних платформ і майданчиків для продажу страхових полісів.

Водночас, слід зауважити, що те, що роблять технології InsurTech сьогодні – це не лише розширюють способи взаємодії з клієнтом і здешевлюють послуги, але й змінюють саму суть страхування. З допомогою телематики, розумних приладів, датчиків (Internet of Thing) страхування все більше переходить від стратегії «продажу захисту від ризику» до стратегії «зниження і попередження ризику».

З огляду на зростання ролі InsurTech на страховому ринку постає питання, з якими викликами зіштовхнуться класичні страховики, які раніше практично не мали зовнішніх конкурентів.

Перш за все – це посилення конкуренції не лише з InsurTech, але й Big tech компаніями за клієнтів. Таке змагання може привести до зниження доходності страховиків, з одного боку через потребу інвестувати у цифрові технології і впровадження інновацій у свої продукти і процеси, а з іншого боку – через відтік клієнтів і безпосереднє зменшення продажів. А таке падіння доходів страховиків може їх спонукати до більш ризикової поведінки на ринку, що у свою чергу загрожуватиме стабільності усього сектору;

По-друге – популяризація маркетплейсів, платформ де клієнт обирає продукт на основні привабливості ціни, а не конкретну компанію, з репутацією і рейтингом призводить до комодитизації страхових послуг, а відтак – під загрозою класична модель довготривалих, довірливих відносин які роками будує компанія через мережу агентів зі своїми клієнтами.

Тож, в умовах, що складаються на ринках страхування вирішальним у майбутній боротьбі за клієнта буде здатність страховиків очолити процес створення екосистеми та партнерства з InsurTech, Bid tech компаніями, банками тощо. Їх ціллю має стати побудова єдиного інтегрованого простору, що дозволить задовільними різноманітні потреби клієнта, користуючись різними джерелами інформації, і технологіями, щоб цю інформацію систематизувати та аналізувати. Страхові продукти мають стати ще більш персоналізованими, цифровими, доступними і надійними, а бізнес процеси страхових компаній – оптимізованими і ефективними, а InsurTech відіграватимуть у цьому не останню роль.

Список використаної літератури

1. Kaesler S. A new industry model for insurtech. McKinsey&Company. 2019. URL: <https://www.mckinsey.com/industries/financial-services/our-insights/insurance-blog/a-new-industry-model-for-insurtech> (дата звернення: 2.02.2023).
2. Кнейслер О. Спасів Н., Король С. Новелізаційні тенденції розвитку страхових компаній в Україні. *Світ фінансів*. 2021. № 2 (67). С.102-114.
3. Шевчук О. О. Цифрова трансформація у страховій індустрії. *Вісник університету банківської справи*. 2019. № 1 (34).
4. Сосновська, О. О. Інноватизація страхового бізнесу в умовах розвитку цифрової економіки. *БІЗНЕС ІНФОРМ*. 2021. №7 С. 62-69.
5. Braun A. The Current InsurTech Landscape: Business Models and Disruptive Potential / A.Braun, F.Schreiber. St. Gallen: Institute of Insurance Economics I. VW-HSG, University of St. Gallen. 2017. URL: https://www.ivw.unisg.ch/~media/internet/content/dateien/instituteundcenters/ivw/studien/ab-insurtech_2017.pdf (дата звернення: 10.02.2023).
6. Linden V. S. The Insurtech Book / S. V. Linden, S. Millie, N. Anderson, S. Chishti. Wiley, 2018. С. 315
7. Catlin T. Insurtech – the threat that inspires / T. Catlin, J., T. Lorenz, B. Munstermann, B. Olesen, V. Ricciardi. 2017. URL: <https://www.mckinsey.com/industries/financial-services/our-insights/insurtech-the-threat-that-inspires>. (дата звернення: 10.02.2023).
8. Stoeckli, E. Exploring characteristics and transformational capabilities of InsurTech innovations to understand insurance value creation in a digital world / E. Stoeckli, C. Dremel, F. Uebernickel. *Electron Markets*. 2018. 28, с. 287–305. URL: <https://doi.org/10.1007/s12525-018-0304-7> (дата звернення: 10.02.2023).
9. Jackson Mueller. InsurTech Rising: A Profile of the InsurTech Landscape. Milken Institute, 2018. с.52. URL: <https://milkeninstitute.org/sites/default/files/reports-pdf/InsurTech-Rising-12.4.18.pdf>. (дата звернення: 1.02.2023).
10. World Insurance Report 2018. Capgemini and Efma, 2018. URL: https://worldinsurancereport.com/wp-content/uploads/sites/6/2018/10/World-Insurance-Report_2018.pdf. (дата звернення: 2.02.2023).
11. Creating value, finding focus: Global Insurance Report. McKinsey&Company. 2022. URL: <https://www.mckinsey.com/industries/financial-services/our-insights/creating-value-finding-focus-global-insurance-report-2022>. (дата звернення: 6.02.2023).
12. Q. Wang. The impact of insurtech on Chinese insurance industry. *Procedia Computer Science*, Volume 187. 2021. С.30-35. URL: <https://reader.elsevier.com/reader/sd/pii/S1877050921008073?token=F67F85D7AAF B6F7C3EFE8187E1B82C9897D5ED345039 DA9EFF431270C0E6DC4532403C8BCFB4A72C6917E5D69C3334A2&originRegion=eu-west-1&originCreation=20230125162417>
13. National Association of Insurance Commissioners URL: <https://content.naic.org/cipr-topics/insurtech> (дата звернення: 2.02.2023).

14. Лапішко З.Я., Євтух Л.Б. Перспективи діяльності фінансових супермаркетів в умовах цифрової трансформації в Україні. *Економіка та суспільство*. 2022. No 40. URL: <https://economyandsociety.in.ua/index.php/journal/article/view/1510>.
15. Lapishko Z. The role of gamification in the development of the insurance business // Інноваційні технології у розвитку сучасного суспільства: тези доповідей IV Міжнародної науково-практичної конференції. Навчально-науковий Інститут підприємництва та перспективних технологій Національного університету «Львівська політехніка». Львів: Видавництво Львівської політехніки. 2022. URL: https://drive.google.com/file/d/1nUpANqnLVP_k2VKsCU4OAP60PGGiK92i/view
16. Insurtech global outlook 2022. NTT DATA, 2022. с.32. URL: https://www.datocms-assets.com/62362/1649683882-ntt-data_insurtech-global-outlook-2022_insurtechs.pdf. (дата звернення: 3.02.2023).
17. World InsurTech Report. Capgemini and Efma, 2021. URL: <https://worldinsurtechreport.com/> (дата звернення: 4.02.2023).
18. Оцінка німецького іншуртех-єдинорогу Wefox перевищила \$3 млрд. URL: <https://forinsurer.com/news/22/06/22/41407>(дата звернення: 4.02.2023).
19. The Customer Compass: Navigating the Future of Insurance. *EIS Group*, 2020. URL: <https://www.eisgroup.com/resources/the-customer-compass-navigating-the-future-of-insurance>. (дата звернення: 1.02.2023).
20. Catlin T. Insurance beyond digital: The rise of ecosystems and platforms /T. Catlin, J.T. Lorenz, J. Nandan, S. Sharma, A. Waschto. 2018. URL: <https://www.mckinsey.com/industries/financial-services/our-insights/insurance-beyond-digital-the-rise-of-ecosystems-and-platforms>. (дата звернення: 10.02.2023).
21. A Look at 5 Big Tech Partnerships in Insurance. URL: <https://ancileo.com/a-look-at-5-big-tech-partnerships-in-insurance/> (дата звернення: 10.02.2023).
22. Каталог фінтех-компаній України. Українська асоціація фінтех та інноваційних компаній. 2021. URL:<https://fintechua.org/market-map> (дата звернення: 10.02.2023).